

DOI: <https://doi.org/10.54937/2026.9788056112410.215-222>

MEDZIGENERAČNÉ ROZDIELY VO VNÍMANÍ KLIMATICKEJ KRÍZY NA SLOVENSKU: EMPIRICKÁ ANALÝZA POSTOJOV A ANGAŽOVANOSTI

INTERGENERATIONAL DIFFERENCES IN THE PERCEPTION OF THE CLIMATE CRISIS IN SLOVAKIA: AN EMPIRICAL ANALYSIS OF ATTITUDES AND ENGAGEMENT

PETRA KURTANSKÁ¹, MICHAL IMROVIČ²

¹ Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Fakulta sociálnych vied,
Ústav sociálnej práce a sociálnej politiky / Bučianska 4A, 917 01 Trnava
Email: kurtanska1@ucm.sk
ORCID iD: 0009-0006-2971-8499

² Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Fakulta sociálnych vied,
Ústav sociálnej práce a sociálnej politiky / Bučianska 4A, 917 01 Trnava
Email: michal.imrovic@ucm.sk
ORCID iD: 0000-0002-2895-9817

ABSTRAKT

Príspevok sa zameriava na medzigeneračné rozdiely vo vnímaní klimatickej krízy a ich súvislosť s mierou environmentálnej a spoločenskej angažovanosti. Klimatická kríza predstavuje významnú spoločenskú výzvu s dopadmi, ktoré presahujú environmentálnu oblasť a dotýkajú sa aj sociálnej práce. Cieľom príspevku bolo analyzovať postoje rôznych generačných skupín na Slovensku ku klimatickej kríze a identifikovať rozdiely v ich vnímaní závažnosti a ochote zapájať sa do občianskych aktivít. Výskum bol realizovaný prostredníctvom sekvenčného explanačného dizajnu. Kvantitatívna časť bola zameraná na zachytenie základných vzorcov postojov ku klimatickej kríze, pričom následná kvalitatívna fáza slúžila na doplnenie a spresnenie vybraných zistení prostredníctvom pološtrukturovaných rozhovorov. Záver príspevku ponúka syntézu výsledkov oboch výskumných fáz a poukazuje na význam emocionálnej dimenzie vnímania klimatickej krízy v súvislosti s rôznymi formami spoločenskej angažovanosti.

Kľúčové slová: Klimatická kríza, Environmentálne zmeny, Generačné rozdiely, Sociálne dopady, Sociálna práca, Generácie mladých ľudí

ABSTRACT

This paper examines intergenerational differences in the perception of the climate crisis in Slovakia, with a focus on attitudes and forms of engagement related to environmental issues. The study aims to identify how different generations interpret the climate crisis, assess its seriousness, and perceive possibilities for individual and societal responses. A sequential explanatory mixed-methods design was employed, combining a quantitative survey of 218 respondents with qualitative structured interviews

conducted with representatives of four generational cohorts. Quantitative findings indicate a high level of awareness and a broad recognition of the seriousness of the climate crisis across the sample, with the issue ranked among the most significant global challenges. Qualitative results, however, reveal notable generational differences in interpretation and emotional responses, which influence attitudes toward engagement and adaptation. Younger generations tend to perceive the climate crisis as a systemic and long-term problem, while older generations more often relate it to directly observable environmental changes. The findings highlight the importance of considering generational perspectives when analyzing public attitudes toward the climate crisis and when designing environmental policies and engagement strategies.

Keywords: *Climate Crisis, Environmental Change, Generational Differences, Social Impacts, Social Work, Generations of Young People*

ÚVOD

Globálna klimatická kríza, ktorej prvé systematické vedecké pozorovania siahajú do 19. storočia [1], dnes predstavuje významný faktor ovplyvňujúci sociálnu, ekonomickú aj politickú stabilitu spoločnosti. Jej dôsledky sa prejavujú najmä prostredníctvom prehlbovania existujúcich sociálno-ekonomických nerovností, rastu chudoby a zvýšeného ohrozenia zdravia zraniteľných skupín obyvateľstva [2]. Klimatická kríza tak presahuje rámec environmentálneho problému a nadobúda charakter komplexnej spoločenskej výzvy, ktorá sa dotýka aj oblasti sociálnej práce [3].

V súčasnej odbornej diskusii je klimatická kríza čoraz častejšie analyzovaná aj z hľadiska spravodlivosti a nerovnomernej distribúcie jej dôsledkov. Výskumy poukazujú na to, že regióny a skupiny, ktoré k vzniku problému prispeli v menšej miere, sú často vystavené jeho negatívnym dopadom výraznejšie. Táto disproporcija otvára otázky zodpovednosti, solidarity a generačných rozdielov v prístupe k riešeniu klimatických výziev [4].

Jedným z relevantných analytických rámcov pre pochopenie rozdielnych reakcií na klimatickú krízu je skúmanie medzigeneračnej percepcie. Cieľom príspevku je identifikovať faktory, ktoré súvisia s rozdielmi vo vnímaní klimatickej krízy medzi generáciami a s ich potenciálom pre spoločenskú a občiansku angažovanosť. Klimatická kríza zároveň aktualizuje diskusiu o medzigeneračnej spravodlivosti, keďže jej dôsledky ovplyvňujú nielen súčasnú kvalitu života, ale aj budúce životné príležitosti mladších generácií [5,6].

Klimatická kríza je vnímaná ako nový typ globálneho rizika, ktorý ohrozuje stabilitu moderných spoločností. Medzi jej sociálne dopady patria najmä ekonomické straty, zhoršenie potravinovej bezpečnosti, nárast environmentálne podmienenej migrácie a zvýšené riziko geopolitických konfliktov [7]. Tieto faktory môžu v rôznych generačných skupinách vyvolávať odlišné reakcie, od individuálnych adaptačných stratégií až po kolektívne formy angažovanosti.

Pre pochopenie týchto rozdielov je vhodné uplatniť generačnú teóriu, ktorá vychádza z predpokladu, že generácie formované v podobnom historickom a spoločenskom kontexte zdieľajú určité hodnoty, skúsenosti a interpretačné rámce [8]. Mannheimova teória generačného odtlačku predpokladá, že významné spoločenské udalosti môžu trvalo ovplyvniť postoje jednotlivcov, najmä ak sa s nimi stretávajú v období formovania identity [9]. Mladšie generácie, najmä mileniáli a generácia Z, vyrastajú v kontexte viacerých globálnych kríz a intenzívneho mediálneho sprostredkovania environmentálnych tém, čo môže viesť k ich citlivejšiemu vnímaniu systémových súvislostí klimatickej krízy. Staršie generácie, formované odlišnými historickými skúsenosťami môžu tieto hrozby interpretovať skôr prostredníctvom bezprostredných a konkrétnych dopadov na každodenný život [10]. Rozdiely v chápaní klimatickej krízy ako systémového problému na jednej strane ako súboru čiastkových výziev na strane druhej sa následne premieňajú do rozdielnych foriem reakcií a angažovanosti.

MATERIÁL A METÓDY

Cieľom výskumu bolo empiricky preskúmať medzigeneračné rozdiely vo vnímaní klimatickej krízy a ich vzťah k postojom k spoločenskej a environmentálnej angažovanosti. Vzhľadom na komplexnosť

skúmanej problematiky bol zvolený sekvenčný explanačný dizajn, ktorý umožňuje kombinovať kvantitatívne zistenia s následným kvalitatívnym vysvetlením vybraných výsledkov.

Sekvenčný explanačný dizajn pozostáva z dvoch na seba nadväzujúcich fáz, pričom výsledky kvantitatívnej fázy slúžia ako východisko pre dizajn a obsah kvalitatívnej časti [11]. V predkladanom výskume bola kvalitatívna fáza zameraná na prehĺbenie a vysvetlenie vybraných kvantitatívnych zistení, najmä rozdielov v hodnotení závažnosti klimatickej krízy a v deklarovanej miere angažovanosti medzi generačnými skupinami.

Naším hlavným výskumným cieľom bolo zistiť: „*Aké sú medzigeneračné rozdiely vo vnímaní klimatickej krízy*“. Pre detailnú exploráciu a následnú kvalifikáciu boli definované čiastkové výskumné ciele (ďalej len ČVC), ktoré slúžili ako báza pre konštrukciu výskumných nástrojov:

ČVC 1: Zistiť, ako klimatickú krízu reflektujú rôzne generácie.

ČVC 2: Zistiť, aké sú názory respondentov voči kríze životného prostredia.

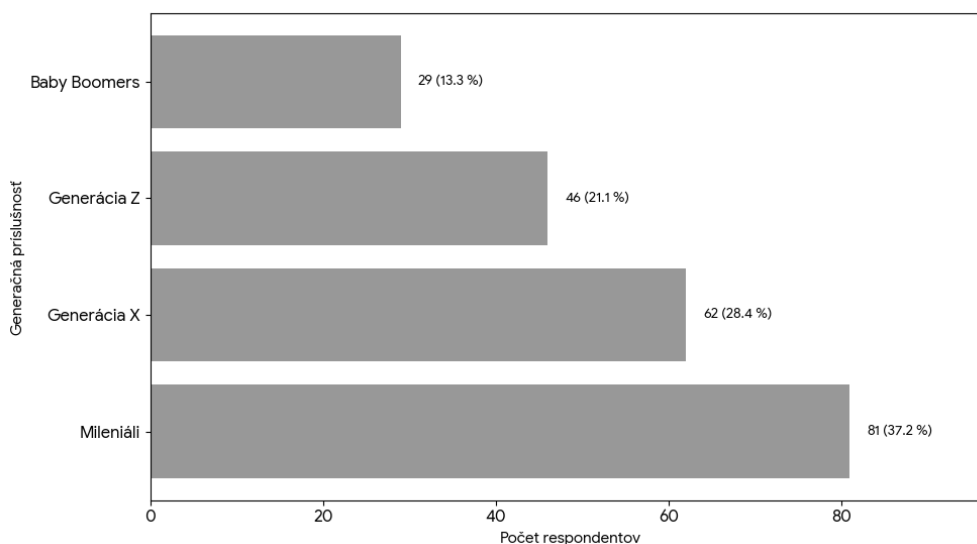
Kvantitatívna fáza

Kvantitatívna fáza výskumu bola realizovaná prostredníctvom vlastného dotazníka pozostávajúceho z 28 položiek. Dotazník bol zameraný na zisťovanie postojov ku klimatickej kríze, jej vnímanej závažnosti, osobnej zodpovednosti a foriem environmentálneho správania. Pre účely príspevku bolo do analýzy zahrnutých 5 položiek, ktoré sa priamo viazali na skúmanie generačných rozdielov v postojoch ku klimatickej kríze a ochoty zapájať sa do environmentálne orientovaných aktivít.

Do kvantitatívneho výskumu sa zapojilo celkovo 218 respondentov. Z hľadiska pohlavia tvorili 71,6 % (n = 156) vzorky a muži 28,4 % (n = 62). Väčšina respondentov uviedla, že žije na vidieku 71,1 %, zatiaľ čo 28,9 % respondentov žilo v mestskom prostredí.

Vzdelanostná štruktúra respondentov bola diferencovaná, pričom najväčšiu časť tvorili respondenti so stredoškolským odborným vzdelaním s maturitou 39,4 % a respondenti s vysokoškolským vzdelaním II. stupňa 35,3 %. Regionálne bola vzorka rozložená po celom území Slovenska, s najvyšším zastúpením Trnavského a Banskobystrického kraja zhodne 23,9 % a najnižším zastúpením Prešovského kraja 3,2 %. Generačná príslušnosť predstavovala kľúčovú demografickú premennú výskumu. Najpočetnejšou skupinou boli Mileniáli 37,2 %, nasledovaní generáciou X 28,4 %, generáciou Z 21,1 % a generáciou Baby Boomers 13,3 %. Generačné rozdelenie respondentov je znázornené v grafe 1.

Graf 1: Generačná príslušnosť

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2025

Kvalitatívna fáza

Kvalitatívna fáza výskumu mala explanačný a ilustračný charakter. Jej cieľom bolo prehĺbiť porozumenie vybraným kvantitatívnym zisteniam. Ako metóda zberu dát bol zvolený pološtrukturovaný roz-

hovor, ktorý umožnil zachovať základnú jednotnosť otázok a zároveň poskytol priestor na zachytenie individuálnych skúseností a interpretačných rámcov respondentov [11].

Kvalitatívna vzorka pozostávala zo štyroch informantov (I1 – I4), pričom každý z nich prezentoval jednu generačnú skupinu (generácia Z, Mileniáli, generácia X a Baby Boomers). Výber informantov bol zámerný a jeho cieľom nebola generalizácia zistení, ale ilustrácia generačne špecifických spôsobov prežívania a interpretácie klimatickej krízy. Základná charakteristika kvalitatívnej vzorky je uvedená v tabuľke 1.

Tabuľka 1: Charakteristika kvalitatívnej vzorky

Informant	Generácia	Pohlavie	Vek	Vzdelanie	Kraj
I1	Generácia Z	Muž	26 rokov	Stredoškolské vzdelanie s maturitou	Žilinský kraj
I2	Mileniáli	Muž	30 rokov	Vysokoškolské vzdelanie II. Stupňa	Trnavský kraj
I3	Generácia X	Žena	51 rokov	Stredoškolské vzdelanie s maturitou	Bratislavský kraj
I4	Baby Boomers	Žena	77 rokov	Základné vzdelanie	Prešovský kraj

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2025.

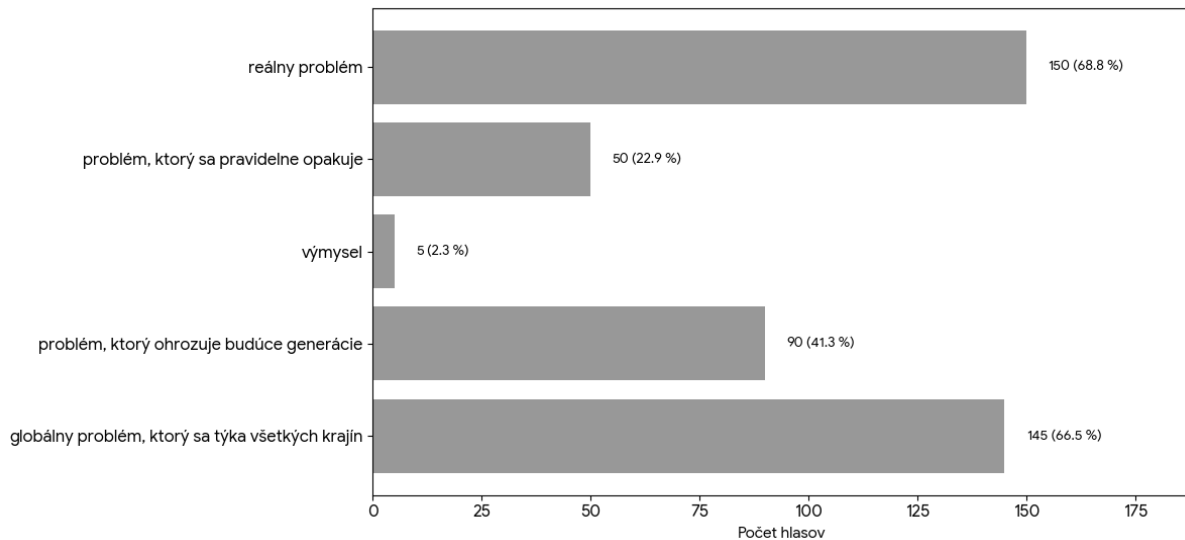
Rozhovory boli zamerané na subjektívne vnímanie klimatickej krízy, emocionálne reakcie na jej dôsledky a postoje k individuálnym a kolektívnym formám angažovanosti. Otázky v kvalitatívnej fáze boli formulované s ohľadom na vybrané kvantitatívne zistenia, najmä na rozdiely v hodnotení závažnosti klimatickej krízy a v miere deklarovanej aktivity medzi generačnými skupinami.

VÝSLEDKY A DISKUSIA

Analýza získaných dát potvrdzuje, že vnímanie klimatickej krízy na Slovensku má výrazný medzigeneračný charakter. Rozdiely sa neodrážajú iba v miere informovanosti, ale aj v spôsobe, akým jednotlivé generácie chápu podstatu krízy, vnímajú jej závažnosť a formujú svoje postoje k environmentálnej a spoločenskej angažovanosti. Kombinácia kvantitatívnych a kvalitatívnych dát umožnila zachytiť nielen rozšírenosť jednotlivých postojov, ale aj spôsob, akým sú tieto postoje zakotvené v skúsenostiach a hodnotových rámcach respondentov.

Kvantitatívne výsledky ukázali ako uvádza graf 2, že klimatická kríza je v skúmanej vzorke ($n = 218$) relatívne dobre známa téma. Presné vedomosti o klimatickej kríze deklarovalo 121 respondentov (55,5 %), ďalších 67 respondentov (30,7 %) uviedlo, že má o tejto problematike aspoň čiastočné vedomosti. Menšia časť vzorky uviedla, že o klimatickej kríze niečo vie. Tieto údaje korešpondujú so zisteniami Skeirytė et al., ktorí poukazujú na rastúce environmentálne povedomie v európskom priestore. Kvalitatívne rozhovory však ukázali, že samotná informovanosť má rozdielnu podobu [12]. Mladší informanti (I1 a I2) pracujú s pojmami typickými pre odborný a mediálny diskurz o klimatickej kríze, „*nevnímam to len ako zmenu počasia, ale ako celý balík problémov – globálne otepľovanie, stratu biodiverzity a zhoršovanie podmienok pre život*“. Zatiaľ čo I3 z generácie X klimatickú krízu redukovala na neurčité zmeny počasia. I4 z generácie Baby Boomers ju interpretovala najmä prostredníctvom osobne pozorovaných zmien v prírodnom prostredí, „*počasie sa mení, zimy sú čudné a letá oveľa horúcejšie ako kedysi*“.

Graf 2: Pomenovanie klimatickej krízy:

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2025.

Pri definovaní podstaty klimatickej krízy ju 110 respondentov (50,5 %) označilo za reálny problém a 109 respondentov (50 %) za globálny problém. Klimatickú krízu ako hrozbu pre budúce generácie vnímalo 70 respondentov (32,1 %). Tento obraz je v súlade so zisteniami Poortinga et al., podľa ktorých mladšie generácie častejšie chápu klimatickú zmenu ako globálne a dlhodobé riziko. Kvalitatívne výpovede tento trend potvrdzujú. I1 a I2 zdôrazňovali systémový charakter klimatickej krízy a jej dôsledky pre budúcnosť, zatiaľ čo I4 sa sústreďovala najmä na konkrétne prejavy počasia, ktoré ovplyvňujú jej každodenný život [13].

Hodnotenie závažnosti klimatickej krízy vykazuje podobnú diferenciaciu. Úplne závažný problém ju označilo 99 respondentov (45,4 %) a ako závažný 39 respondentov (17,9 %). Klimatickú krízu ako menej závažnú 19 respondentov (8,7 %) a 20 respondentov (9,2 %) ju nepovažuje za aktuálny a vážny problém. Poortinga et al., poukazujú na to, že vyššie hodnotenie závažnosti klimatickej zmeny je často sprevádzané silnejšími emocionálnymi reakciami, najmä obavami a hnevom [13]. Tento vzťah sa odráža aj v kvalitatívnych rozhovoroch. I2 vyjadroval neistotu spojenú s ekonomickou stabilitou a budúcimi životnými perspektívami, zatiaľ čo I1 zdôrazňoval zodpovednosť voči budúcim generáciám. Naopak, I3 síce existenciu klimatickej krízy nespochybňovala, no jej výpovede naznačovali nízku mieru emocionálneho zapojenia, čo korešponduje s kvantitatívnymi odpoveďami respondentov hodnotiacich krízu ako menej naliehavú.

Emocionálna dimenzia vnímania klimatickej krízy sa ukázala ako významný faktor ovplyvňujúci postoje k angažovanosti. Skeiryte et al., poukazujú na to, že emocionálne relevantné vnímanie klimatickej krízy u mladších súvisí s vyššou mierou environmentálne orientovaného správania [12]. Tento vzorec sa objavuje aj v kvalitatívnych dátach. Mladšie generácie (I1 a I2) hovorili o potrebe kolektívnych a systémových riešení, zatiaľ čo I4 ďalej zdôrazňovala najmä individuálne adaptačné stratégie.

Pri identifikácii konkrétnych environmentálnych problémov 62 respondentov (28,1 %) označilo globálne otepľovanie, 46 respondentov (21,1 %) zvyšovanie množstva odpadu a jeho likvidáciu a 31 respondentov (14,2 %) znečistenie ovzdušia. Podľa Skeiryte et al. majú mladšie generácie tendenciu prepájať tieto konkrétne problémy so širším kontextom klimatickej zmeny [12], čo potvrdzuje aj kvalitatívna fáza. I2, ktorý poukazyval za zhoršenie kvality života a stratu environmentálnej stability. U starších generácií sa tieto problémy objavovali skôr ako izolované javy.

Respondenti zaradili klimatickú krízu na 2 miesto medzi globálnymi problémami, hneď za vojnou ako môžeme vidieť v tabuľke 2. Klimatickú krízu uviedlo na 2 mieste významnosti najviac respondentov, pred chudobou, migráciou, nezamestnanosťou, starnutím populácie a diskrimináciou. Tento výsledok poukazuje na vysokú spoločenskú relevanciu klimatickej krízy, zároveň však naznačuje, že samotné uznanie jej významu nevedie k jednotným formám angažovanosti. Postoje respondentov sú sprostred-

kované generačnými skúsenosťami, emocionálnymi reakciami a spôsobom interpretácie problému, čo potvrdzujú aj kvalitatívne zistenia.

Tabuľka 2: Globálne problémy podľa dôležitosti

Poradie dôležitosti	Globálny problém
1	Vojna
2	Klimatická kríza
3	Chudoba
4	Migrácia
5	Nezamestnanosť
6	Starnutie populácie
7	Diskriminácia a nerovnosť

Zdroj: Vlastné spracovanie, 2025.

Zistená vysoká miera informovanosti a uznania závažnosti klimatickej krízy korešponduje so zisteniami Mind'asa a kol. o rastúcom environmentálnom povedomí [14]. Výsledky zároveň poukazujú na význam systémového a koordinovaného prístupu k riešeniu klimatickej krízy, ktorý zdôrazňuje Kamarck, najmä prostredníctvom podpory environmentálne zodpovedného správania a implementácie udržateľných politík v súlade s cieľmi Agendy 2030 [15]. Tento rámec sa odráža aj v kvalitatívnych výpovediach respondentov, ktorí zdôrazňovali význam vzdelávania, osvedy a konkrétnych opatrení, ako je ochrana prírody a zalesňovanie. Tento dôraz na systémové riešenia a koordinovaný postup sa výrazne prejavil aj v rozdielnych postojoch respondentov k zodpovednosti za riešenie klimatickej krízy.

Kvalitatívne dáta poukazujú na generačne podmienené očakávania voči spoločnosti a politickým aktérom. I1 zdôrazňoval limity individuálneho úsilia v prípade absencie spoločenskej stratégie, keď uviedol, že „*nestačí, aby sa snažil jednotlivec, keď nemáme jednotný prístup ako spoločnosť*“. I2 nadväzoval kritikou dlhodobých politických plánov a preferenciu bezprostredných opatrení, pričom poukázal na potrebu rýchlej reakcie, „*plány na 20 rokov sú pekné, ale my potrebujeme konať teraz, nie len o tom hovoriť*“. Naopak I3 vnímala riešenia klimatickej krízy ako záležitosť politických predstaviteľov a odborníkov. Tieto rozdiely poukazujú na to, že ani vysoká miera informovanosti a uznanie závažnosti klimatickej krízy automaticky nevedú k jednotnému chápaniu individuálnej zodpovednosti pri jej riešení. V súhrnné výsledky potvrdzujú, že generačná príslušnosť zohráva významnú úlohu vo vnímaní klimatickej krízy na Slovensku. Prepojenie kvantitatívnych a kvalitatívnych dát umožnilo zachytiť nielen rozdiely v postojoch, ale aj hlbšie významové pozadie.

ZÁVER

Príspevok sa zameriaval na identifikáciu medzigeneračných rozdielov vo vnímaní klimatickej krízy na Slovensku a na analýzu postojov a foriem angažovanosti, ktoré s týmto vnímaním súvisia. Cieľom výskumu bolo empiricky preskúmať, ako rôzne generačné skupiny interpretujú klimatickú krízu, aký význam jej pripisujú a aké sú ich postoje k možnostiam jej riešenia. Na naplnenie tohto cieľa bol využitý sekvenčný explanačný výskumný dizajn. Kombinoval kvantitatívny zber dát s doplnkovou kvalitatívnou analýzou, čo umožnilo zachytiť nielen rozšírenosť jednotlivých postojov, ale aj ich hlbšie významové súvislosti.

Výsledky kvantitatívnej časti poukazujú na relatívne vysokú mieru informovanosti a na široké uznanie závažnosti klimatickej krízy naprieč skúmanou vzorkou respondentov. Klimatická kríza bola respondentmi zaradená medzi najvýznamnejšie globálne problémy súčasnosti, čo naznačuje jej vysokú spoločenskú relevanciu. Zistenia poukazujú na to, že uznanie významu klimatickej krízy nemusí autenticky viesť k zhodným postojom k jej riešeniu, ani k rovnakej miere angažovanosti medzi jednotlivými respondentmi.

Kvalitatívna analýza realizovaná na malej ilustračnej vzorke informantov, naznačila existenciu generačne podmienených rozdielov v interpretácii klimatickej krízy a v emocionálnych reakciách na jej dôsled-

ky. Výpovede mladších informantov poukázali na tendenciu vnímať klimatickú krízu ako systémový a dlhodobý problém, často sprevádzaný silnejšou emocionálnou odozvou a dôrazom na potrebu kolektívnych a systémových riešení. Starší informanti naopak častejšie interpretovali klimatickú krízu prostredníctvom pozorovateľných zmien v životnom prostredí a zdôrazňovali individuálne adaptačné stratégie. Tieto zistenia je však potrebné chápať ako ilustračné a nie generalizovateľné na celú populáciu. Zistenia výskumu naznačujú, že samotná informovanosť o klimatickej kríze nemusí automaticky viesť k vyššej miere angažovanosti, keďže významnú úlohu zohrávajú emocionálne a interpretačné rámce, ako aj očakávania jednotlivcov voči spoločenským a politickým riešeniam. Príspevok tak prispieva k hlbšiemu porozumeniu medzi generačných rozdielov vo vnímaní klimatickej krízy na Slovensku a poukazuje na potrebu zohľadňovať tieto rozdiely pri analýze postojov, správania a foriem angažovanosti. Kombinácia kvantitatívnych a kvalitatívnych prístupov sa ukázala ako vhodný analytický nástroj, ktorý zároveň vytvára východisko pre ďalší výskum zameraný na environmentálne postoje, správanie a tvorbu verejných politík.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- [1] ARRHENIUS, Svante. 1896. *On the Influence of Carbonic Acid in the Air upon the Temperature of the Ground*. [on-line]. In: The London, Edinburgh, and Dublin Philosophical Magazine and Journal of Science. roč. 5, č. 251, s. 237 – 276. [cit. 2024-07-25], Dostupné z: <https://zenodo.org/records/1431217>. <https://doi.org/10.1080/14786449608620846>
- [2] WALLACE-WELLS, David. 2019. *The Uninhabitable Earth: Life After Warming*. New York: Tim Duggan Books, ISBN 978-0-525-57670-9.
- [3] DOMINELLI, Lena. 2012. Green social work: From ecological crisis to social justice. [on-line]. Cambridge: Polity. In: British Journal of Social Work [cit. 2024-10-20]. Dostupné z: <https://academic.oup.com/bjsw/article-abstract/42/8/1636/1661155?redirectedFrom=fulltext&login=false>. <https://doi.org/10.1093/bjsw/bcs183>
- [4] Intergovernmental Panel on Climate Change. 2024. IPCC [online], [cit. 2024-10-16]. Dostupné z: <https://www.ipcc.ch/>
- [5] RAWLS, John. 1999. *A theory of justice*. [on-line]. United States of America: Harvard University Press. [cit. 2024-11-12]. ISBN 0-674-00077-3. Dostupné z: https://www.hup.harvard.edu/file/feeds/PDF/9780674000780_sample.pdf
- [6] Global Climate Promise. 2024. *What is climate change mitigation and why is it urgent?*. [on-line], [cit. 2025-03-22]. Dostupné z: <https://climatepromise.undp.org/news-and-stories/what-climate-change-mitigation-and-why-it-urgent>
- [7] DYER, Gwynne. 2008. *Climate Wars: The Fight for Survival as the World Overheats*. London: Oneworld Publications, ISBN 978-185-168742-8.
- [8] HOWE, Neil a William, STRAUSS. 1997. *The Fourth Turning*. Random House, ISBN 978-07-679-0046-1.
- [9] MANNHEIM, Karl. 1952. *The Problem of Generations*. In: Essays on the Sociology of Knowledge. London: Routledge & Kegan Paul, s. 276-322
- [10] HOWE, Neil a William, STRAUSS. 2007. The next 20 years: How customer and workforce attitudes eillevolve. Harvard business review [on-line], vol. 85. no. 7-8, p. 41-52 [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.semanticscholar.org/paper/The-next-20-years%3A-how-customer-and-workforce-will-Howe-Strauss/ba36c8c43cf2ce41d059c07d41a27f227eff7e88>

- [11] CRESWELL, W. John. a Vicki L. Plano, CLARK. 2018. *Designing and Conducting: Mixed methods research*. [on-line]. SAGE Publications, Inc., [cit. 2025-10-20].
Dostupné z: <https://bayanbox.ir/view/236051966444369258/9781483344379-Designing-and-Conducting-Mixed-Methods-Research-3e.pdf>
- [12] SKEIRYTĚ, Austėja (Ed.). 2022. *The differences of climate change perception, responsibility and climate-friendly behavior among generations and the main determinants of youth's climate-friendly actions in the EU*. In: *Journal of Environmental Management*, [on-line], [cit.2025 – 01-15]. 323, 116277. Dostupné z: <https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2022.116277>
- [13] POORTINGA, Wouter (Ed.). 2023. *Generational differences in climate-related beliefs, risk perceptions and emotions in the UK*. IN: *Communications. [Earth & Environment]* [on – line], [cit.2025 – 01-15]. 4, Article 229, 1–12. Dostupné z: <https://www.nature.com/articles/s43247-023-00870-x>. <https://doi.org/10.1038/s43247-023-00870-x>
- [14] MINĎAS, Jozef (Ed.). 2011. *Dôsledky klimatickej zmeny a možné adaptačné opatrenia v jednotlivých sektoroch* [on-line]. Vedecká agentúra pre ekológiu a lesníctvo, [cit. 2024-10-16]. Dostupné z: <https://www.shmu.sk/File/projekty/Zaverecna%20Sprava%20projektu%20Klim.%20zmena%20a%20Adaptacie%202012.pdf>
- [15] KAMARCK, Elaine. 2019. *The challenging politics of climate change*. [on-line]. Brookings, [cit. 2024-10-16]. <https://www.brookings.edu/articles/the-challenging-politics-of-climate-change/>